

În atenția: Ministerul Afacerilor Interne, upp@mai.gov.ro

Recomandări privind: Proiect de *Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind imigrația pentru perioada 2026 - 2030 și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 572/2008 privind constituirea Comisiei pentru Managementul Imigrației*

Transmise de (persoane de contact):

- Centrul pentru Inovare Publică - Ovidiu Voicu, ovidiu.voicu@inovarepublica.ro, 0723.522.340

Stimată doamnă / stimate domn,

La data de 17 martie 2026, Ministerul Afacerilor Interne a anunțat dezbaterea publică cu privire la Proiectul de *Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind imigrația pentru perioada 2026 - 2030 și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 572/2008 privind constituirea Comisiei pentru Managementul Imigrației*, conform legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

În legătură cu acest proiect de act normativ, facem observațiile și recomandările de completare prezentate mai jos.

Precizăm că observațiile și recomandările se referă la Anexa nr. 1 a proiectului de act normativ, Strategia Națională privind Imigrația 2026-2030.

Cu considerație,

Ovidiu Voicu

Director Executiv, Centrul pentru Inovare Publică

I. Observații privind punctele slabe ale proiectului de Strategie

Problematika migrației pentru muncă este insuficient reflectată

Proiectul de Strategie confirmă că, dintre străinii prezenți în România, categoria cea mai numeroasă este cea a străinilor veniți pentru muncă. În ciuda acestei evidențe, problematica migrației pentru muncă este abordată insuficient, printr-un număr limitat de activități subsumate unui obiectiv specific. Nu există un obiectiv general care să acopere acest domeniu esențial pentru realitățile sociale din România.

De altfel, proiectul de Strategie Națională privind Imigrația recunoaște migrația ca un fenomen complex, multi-sectorial, în linie cu abordările europene. Cu toate acestea, nu reușește să propună o viziune integrată, și este aproape exclusiv bazată pe activitatea și viziunea structurilor MAI. Spre exemplu, toate datele și informațiile factuale sunt bazate exclusiv pe activitatea IGI și a Poliției de Frontieră, fără informații privind activitatea Inspecției Muncii sau a altor structuri din subordinea

Ministerului Muncii. Participarea oricăror altor instituții din afara sistemului MAI este limitată și marginală, în calitate de potențiali parteneri la unele activități adiacente unui obiectiv specific, și în Planul de Acțiune.

În context, este important de precizat că proiectul de Strategie se bazează pe date din anul 2024, deși în cursul anului 2025 a avut loc un eveniment esențial – integrarea completă a României în Spațiul Schengen. Este de așteptat ca acest lucru să schimbe fundamental dinamica migrației, și este surprinzător că un document supus dezbaterii publice în martie 2026 nu reușește să folosească date actualizate.

Analiza „pe linia domeniului migrație” are o viziune limitată, administrativă, referindu-se strict la încărcarea administrativă și procedurile privind procesarea solicitărilor. Nu include perspectiva economică, nu discută evoluțiile demografice și nici nevoile pieței forței de muncă. Nu prezintă nicio analiză și nicio estimare a evoluțiilor așteptate cel puțin pentru perioada de implementare, preferabil pe termen lung.

O consecință directă a acestei abordări este că valorificarea potențialului pozitiv al fenomenului migrației rămâne doar un deziderat declarat, fără a fi susținut de măsuri concrete care să conducă la integrarea armonioasă a celui mai mare grup de migranți în societatea românească.

O altă consecință este absența unor măsuri credibile de prevenție și management al riscului de „migrație mascată”. Strategia recunoaște o creștere a cazurilor în care străinii intră legal pentru muncă, dar folosesc România doar ca tranzit sau solicită azil abuziv pentru a evita returnarea, dar nu propune măsuri efective care să vizeze selecția și urmărirea solicitanților de vize de muncă, într-un cadru larg, care să includă colaborarea reală inter-instituțională între MAE, IGI, Inspekția Muncii și ANOFM.

Strategia nu abordează domeniul cheie al atragerii profesioniștilor înalt calificați

Strategia UE introduce concepte avansate precum „EU Talent Pool” și inițiativa „Choose Europe” pentru atragerea profesioniștilor înalt calificați. Proiectul românesc menționează migrația legală, dar se concentrează preponderent pe gestionarea contingentului de muncitori și digitalizarea avizelor, fiind mai puțin orientat spre „vânarea de talente” globale.

În acest context, semnalăm și lipsa de preocupare pentru recunoașterea calificărilor. Strategia europeană subliniază că blocajele în recunoașterea diplomelor sunt un obstacol major. România ar trebui să dezvolte mecanisme mai rapide de validare a competențelor dobândite în afara UE pentru a integra migrații în sectoarele cu deficit de forță de muncă.

Din nou, acest lucru necesită cooperare inter-instituțională reală cu instituții din sectoarele Muncă și Educației, aspect care lipsește din proiectul Strategiei.

Diplomația migrației și parteneriatele externe

Strategia europeană pune un accent masiv pe „abordarea întregii rute” și cooperarea strategică cu țări terțe (ex: Egipt, Tunisia, Turcia), atât pentru prevenirea plecărilor, cât și pentru selecția muncitorilor migranți. În schimb, strategia română se concentrează mai mult pe dimensiunea internă și cooperarea operațională la frontieră, într-o viziune limitată, polițienească, asupra migrației.

În ciuda creșterii numărului de muncitori străini, România nu a dezvoltat și relațiile diplomatice, consulare și/sau înțelegerile bilaterale cu principalele țări sursă pentru această forță de muncă, inclusiv prin prezența unor atașați pentru muncă. România este insuficient reprezentată în principalele

țări sursă, în special cele din zona geografică cunoscută sub numele de subcontinentul indian, de unde provin aproape 80% din muncitorii imigranți din țări terțe. Situația se repetă și în alte țări din Asia de Sud-Est.

Această situație conduce la riscuri crescute privind securitatea, infraționalitatea și traficul de persoane, nerespectarea drepturilor fundamentale ale imigranților, precum și la costuri ridicate pentru mediul de afaceri. Toate acestea sunt riscuri ce pot fi prevenite și prin măsuri în domeniul diplomatic și al relațiilor internaționale.

Proiectul de Strategie ignoră aproape cu desăvârșire dimensiunea externă a migrației. Nu este vizibilă participarea (dacă a existat) Ministerului Afacerilor Externe la elaborarea proiectului.

Nu sunt abordate riscurile din zona de integritate și corupție

Strategia nu include referințe la anchetele de crimă organizată și corupție, realizate de DIICOT și DNA în ultimii ani. În iunie 2024, DNA și DIICOT au anunțat o amplă [operațiune de destructurare a unei rețele de trafic de persoane, în vestul țării](#). Peste 1.200 de muncitori din țări din Asia ar fi fost aduși cu contracte de muncă în România, doar pentru a fi transferați apoi, ilegal, în alte țări europene. Rețeaua ilegală ar fi fost constituită de un fost angajat al MAI - Inspectoratul General pentru Imigrări (IGI), în perioada 2022 – iunie 2024. Grupul era format din 37 de persoane, cetățeni români și străini, șapte grupuri de firme, însumând 31 de societăți comerciale cu sediile în Caraș-Severin, Timiș și Arad. Între cei investigați, se află și mai mulți actuali și foști angajați IGI, polițiști de imigrări în funcție sau tineri pensionari.

Nu e singurul exemplu de trafic de migranți, ci doar cel mai spectaculos. În 2023, Poliția de Frontieră, folosind informații de la Europol, [a destructurat o rețea de trafic în zona de sud](#). În 2024, DIICOT Galați [a început investigația](#) unei rețele similare în estul țării, iar Europol a identificat [o rețea de trafic care începea în Brașov](#) și se ramifica în Austria și Italia. În 2025, DIICOT a identificat o altă rețea, în zona Vâlcea, și chiar în ianuarie 2026, Poliția de Frontieră [a identificat trafic de persoane în Timiș](#).

Ca în toate cazurile în care există infraționalitate pe scară largă, ne așteptăm ca cele depistate de autorități să fie doar vârful aisbergului. De altfel, chiar reprezentanții Guvernului au recunoscut, în dezbaterile publice pe marginea unui proiect de lege (*proiect de Ordonanță de urgență a Guvernului privind înregistrarea și obligațiile angajatorilor străinilor, autorizarea și funcționarea agențiilor de plasare a străinilor pe piața muncii din România*), că, în ultimii patru ani, numărul vizelor de muncă eliberate a crescut la 60.000 anual, dar numărul lucrătorilor străini efectiv înregistrați în România a rămas aproximativ 25.000 anual.

O altă temă importantă de integritate, care nu este prezentă în proiectul de Strategie, este reglementarea pantouflagului. [Legea nr.189/2025 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul integrității](#) își propune să reglementeze unitar pantouflagul prin introducerea unor restricții pre- și post-angajare. *Pantouflag* sau *revolving door* se referă la tranziția directă și într-o perioadă scurtă de timp a unui demnitar sau funcționar public dintr-o funcție de reglementare sau decizie în sectorul public către o entitate privată pe care anterior a supravegheat-o sau cu care a interacționat oficial. Dacă nu există măsuri de prevenire a riscurilor, această tranziție ridică semne de întrebare legitime cu privire la posibilele conflicte de interese, precum și dacă deciziile luate în serviciul public au fost influențate de promisiunea unui loc de muncă ulterior, mai bine plătit.

Domaniul migrație este unul sensibil la riscurile de integritate și corupție asociate pantouflagului. Numeroase firme de intermediere a recrutării străinilor sunt conduse de sau asociate cu foști angajați IGI. Există numeroase nemulțumiri din partea mediului de afaceri cu privire la durata procedurilor, și mai ales cu privire la durata inegală a procedurilor, aparent arbitrară.

Perspectiva drepturilor fundamentale ale migranților este insuficient reprezentată

Proiectul de act normativ nu prezintă analizele preliminare realizate. Foarte important, lipsește analiza preliminară a impactului asupra drepturilor fundamentale ale omului...

Capitolul 4.3. Definirea problemelor ignoră cu desăvârșire perspectiva respectării drepturilor fundamentale ale străinilor aflați în România. Spre exemplu, nu sunt analizate cazurile de exploatare și trafic de persoane. Perspectiva este preponderent de combatere a migrației ilegale, deși o abordare rațională ar porni de la măsuri de prevenție. Interesul public este ca lucrătorii să nu ajungă în situație de ilegalitate, generând costuri suplimentare pentru toată părțile implicate.

Proiectul de strategie poate fi îmbunătățit prin integrarea unor bune practici din strategia europeană.

În timp ce strategia UE menționează verificări ale Agenției pentru Azil (EUAA), România nu propune măsuri concrete pentru consolidarea mecanismelor de monitorizare independentă. Ar putea include mecanisme naționale independente de monitorizare a drepturilor omului la frontieră, pentru a preveni orice acuzații de tratament necorespunzător.

România ar trebui să accelereze recunoașterea și validarea competențelor profesionale ale migranților, punând accent pe integrarea socio-profesională rapidă. Strategia europeană identifică acest domeniu ca fiind un "blocaj" major și propune inițiative precum "Skills Portability".

Pentru a respecta demnitatea umană, SNI ar putea detalia mai mult consilierea pentru returnarea voluntară, urmând modelul european de cooperare cu organizații precum OIM pentru reintegrare sustenabilă în țările de origine, și dezvoltarea programelor de returnare voluntară asistată.

Proiectul de Strategie nu abordează în mod specifică problematica sănătății mintale. Deși menționată, această componentă ar putea fi extinsă prin programe de suport psihologic timpurii, având în vedere traumele suferite de persoanele care fug din zone de conflict sau care ajung în situație de vulnerabilitate ca urmare a traficului de persoane.

Utilizarea noilor tehnologii este doar declarată și nu susținută prin măsuri adecvate

Strategia europeană pune un accent important pe integrarea noilor tehnologii și a AI în fluxurile de lucru în domeniul migrație. Este surprinzător că o Strategie națională pentru următorii 5 ani ignoră acest element fundamental de dezvoltare.

Strategia nu ia în considerare combaterea activă a rețelelor de trafic prin tehnologie. Integrarea mai profundă a soluțiilor de analiză predictivă bazate pe date (big data) pentru a anticipa rutele migrației și a dezmembra rețelele de traficanți înainte ca acestea să ajungă la frontieră poate fi un instrument deosebit de eficient.

Dincolo de emiterea avizelor, bunele practici recomandă un „ecosistem digital” care să permită monitorizarea eficientă și reducerea birocrăției pentru angajatori și migranți deopotrivă. Digitalizarea completă a traseului migrantului este și o solicitare a mediului de afaceri.

Strategia europeană detaliază utilizarea Inteligenței Artificiale (AI) pentru analiza datelor la frontieră și identificarea tendințelor. În SNI, digitalizarea este menționată ca necesitate tehnică, dar fără un cadru strategic la fel de ambițios privind tehnologiile emergente.

II. Recomandări pentru îmbunătățirea proiectului

1. Actualizarea și îmbunătățirea cadrului de analiză

Componenta de analiză trebuie îmbunătățită prin:

- 1.1.** Actualizarea datelor statistice și informațiilor de context pentru anul 2025, inclusiv analiza impactului aderării la spațiul Schengen.
- 1.2.** Analiza evoluțiilor demografice și pe piața forței de muncă, inclusiv estimarea scenariilor de evoluție pentru perioada de implementare a Strategiei.
- 1.3.** Realizarea unei evaluări preliminare a impactului noii reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Precizăm că evaluarea preliminară a impactului asupra drepturilor și libertăților este obligatorie, conform Art. 7, alin. (3¹) din Legea nr.24/2000 (actualizată), și se realizează conform Ghidului privind evaluarea impactului reglementărilor asupra drepturilor omului, adoptat de Consiliul Consultativ pentru Evaluarea Impactului Actelor Normative (martie 2024).
- 1.4.** Analiza riscurilor de integritate, inclusiv crima organizată și corupția, având în vedere inclusiv faptele devoalate de anchetele DIICOT și DNA.

2. Introducerea unui obiectiv general referitor la migrația pentru muncă

Străinii veniți pentru muncă reprezintă categoria cea mai numeroasă de migranți. Gestionarea migrației pentru muncă va solicita tot mai multe resurse și nu se poate face fără o colaborare inter-instituțională directă, permanentă și reală (în sensul de nu doar bifată).

Prin urmare, Strategia ar trebui să acorde o importanță corespunzătoare acestui subiect, cu obiective specifice și acțiuni pe următoarele dimensiuni:

- 2.1.** Dezvoltarea diplomației migrației, creșterea reprezentării României și întărirea cooperării cu statele sursă de forță de muncă
- 2.2.** Dezvoltarea controlată a canalelor de migrație legală de forță de muncă, în acord cu nevoile pieței forței de muncă
- 2.3.** Mecanisme pentru atragerea profesioniștilor cu înaltă calificare
- 2.4.** Mecanisme de monitorizare a situației lucrătorilor străini și prevenirea situațiilor de abandonare a locului de muncă
- 2.5.** Îmbunătățirea cadrului normativ și aplicarea coerentă a legilor existente, pentru respectarea drepturilor lucrătorilor străini, inclusiv standarde minime de cazare și masă, atunci când acestea sunt oferite de către angajatori
- 2.6.** Întărirea cooperării inter-instituționale pe întregul traseu de migrație
- 2.7.** Dezvoltarea colaborării între autoritățile competente în domeniul imigrației, sindicatele relevante și organizațiile care apără drepturile omului, pentru îmbunătățirea protecției lucrătorilor străini.
- 2.8.** Reglementarea unui traseu echitabil pentru integrarea lucrătorilor străini în societatea românească, care să conducă la naturalizare după un număr rezonabil de ani.

3. Introducerea unui obiectiv specific privind managementul integrității și al riscurilor de corupție

Obiectivul specific va fi operaționalizat prin măsuri și acțiuni concrete pe două dimensiuni:

- 3.1.** Prevenirea riscurilor de corupție și crimă organizată
- 3.2.** Reglementarea eficientă a pantouflage-ului

4. Introducerea unui obiectiv specific privind folosirea noilor tehnologii și a inteligenței artificiale

Obiectivul specific va fi operaționalizat prin măsuri și acțiuni concrete pe trei dimensiuni:

- 4.1.** Digitalizarea traseului migrantului
- 4.2.** Soluții de analiză predictivă bazate pe date (big data) și AI pentru prevenirea combaterea traficului de persoane
- 4.3.** Creșterea transparenței prin automatizare și publicare de date deschise